

การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management : KM)

เรื่อง

แนวทางการส่งเสริมอาชีพสมาชิกสหกรณ์ในพื้นที่นิคมสหกรณ์
โครงการ “นิคมสหกรณ์ทำยางโมเดล โคขุนสร้างชีวิต
ด้วยวิถีสหกรณ์ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

จัดทำโดย

นิคมสหกรณ์ทำยาง จังหวัดเพชรบุรี
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี

คำนำ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นกระบวนการที่ดำเนินการร่วมกัน โดยผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานย่อยขององค์กร เพื่อสร้างและใช้ความรู้ในการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีมากยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรเห็นความสำคัญของการจัดการความรู้ รวมทั้ง ส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้บุคลากรขององค์กร ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อปรับปรุงพัฒนาความคิดค้นให้เกิดสิ่งใหม่ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ โดยได้มีการรวบรวมองค์ความรู้ ประสบการณ์ทำงานของบุคลากร เพื่อให้มีการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

นิคมสหกรณ์ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี จึงได้จัดทำแนวทางการส่งเสริมอาชีพสมาชิกสหกรณ์ในพื้นที่นิคมสหกรณ์ โดยมีสหกรณ์เป็นองค์กรสนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ภายใต้โครงการ “นิคมสหกรณ์ท่ายางโมเดล โคขุนสร้างชีวิต ด้วยวิถีสหกรณ์ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้เป็นที่พึ่งของมวลสมาชิกโดยแท้จริง

ผู้จัดทำ

นิคมสหกรณ์ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี

กรกฎาคม 2565

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 การดำเนินการ	3
2.1 การวิเคราะห์ปัญหา	3
2.2 แนวทางในการแก้ไขปัญหา	4
2.3 การดำเนินการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาย่างยั่งยืน	5
บทที่ 3 ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ	7
บทที่ 4 การขยายผล ต่อยอด พัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน	8

บทที่ 1 บทนำ

นิคมสหกรณ์ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี มีหน้าที่แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่นิคมสหกรณ์ท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ สหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด จากการเข้าตรวจเยี่ยม แนะนำส่งเสริม พบว่า สหกรณ์มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่สมาชิก โดยได้จัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ปัจจุบันมีสมาชิกกลุ่ม จำนวน 142 คน เมื่อฝ่ายส่งเสริมสหกรณ์ นิคมสหกรณ์ท่ายาง ได้เข้าตรวจเยี่ยมสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน พบว่าสมาชิกกลุ่มประสบปัญหาในการเลี้ยงโคขุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านเงินทุน สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินทุนเพียงพอในการจัดหาพันธุ์โคขุน จึงได้กู้เงินจากสหกรณ์เพื่อเป็นทุนนำไปซื้อโคพันธุ์ที่ต้องการนำมาเข้าขุน (ซากโค) จากพ่อค้าท้องถิ่น และตลาดโคขุนต่างจังหวัด

- ด้านต้นทุนการเลี้ยงโคขุน มีต้นทุนสูงเนื่องจากการเป็นการเลี้ยงด้วยอาหารชั้นโคขุน และอาหารหยาบ (หญ้าและฟาง) ผสมกัน โดยสมาชิกซื้ออาหารโคขุนจากพ่อค้า ร้านค้าทั่วไปที่จำหน่ายอาหารโคขุนซึ่งมีราคาแพง ส่งผลให้มีต้นทุนในการเลี้ยงสูง

- ด้านความรู้ สมาชิกผู้เลี้ยงโคขุนส่วนใหญ่มีการดูแลด้านสุขภาพของโคขุนจากประสบการณ์ของตนเอง ต่างคนต่างเลี้ยง ยังไม่เป็นไปตามหลักวิชาการที่เหมาะสมในการเลี้ยงที่ทำให้โคขุนเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว และเนื้อมีคุณภาพดี โดยมีระยะเวลาเลี้ยงประมาณ 4 - 5 เดือน เมื่อโคเจริญเติบโตมีน้ำหนักตามความต้องการของตลาดจึงติดต่อพ่อค้าเข้ารับซื้อโคขุน

- ด้านการตลาด การขายโคขุนจะมีพ่อค้าในท้องถิ่นที่เป็นตัวแทนของพ่อค้าเวียดนามรับซื้อ บางช่วงมีการเลี้ยงโคขุนจำนวนมาก ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก พ่อค้าจะกดราคารับซื้อ โดยให้ราคาต่ำกว่าราคาตลาด เกษตรกรสมาชิกไม่มีโอกาสต่อรองด้านราคา สมาชิกจำเป็นต้องขายเพื่อนำเงินไปชำระหนี้สหกรณ์ตามสัญญา

จากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนและสหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด นิคมสหกรณ์ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จึงได้เข้าให้คำแนะนำสหกรณ์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และให้สหกรณ์เป็นองค์กรสนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในการเลี้ยงโคขุน ภายใต้โครงการ “นิคมสหกรณ์ท่ายางโมเดล โคขุนสร้างชีวิต ด้วยวิถีสหกรณ์ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ซึ่งกำหนดแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีระยะเวลาดำเนินการ 5 ปีแรก (พ.ศ.2560 - 2564) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนผ่านระบบสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเพื่อให้สหกรณ์สามารถเป็นที่พึ่งของมวลสมาชิกอย่างยั่งยืน โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) เก็บข้อมูลรายละเอียดสมาชิก ความต้องการของสมาชิก และปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการการเลี้ยงโคขุน

(2) เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนำเสนอข้อมูล ร่วมกันวางแผนการส่งเสริมและขับเคลื่อนการบริหารจัดการการเลี้ยงโคขุน

(3) ดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อน ได้แก่

- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้ความรู้แก่สมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ
- นำสหกรณ์และสมาชิกกลุ่ม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับองค์กรที่ประสบผลสำเร็จ

ในการเลี้ยงโคขุน

- แนะนำ ส่งเสริมให้สหกรณ์เป็นผู้จัดหาปัจจัยการผลิตด้านอาหารโคขุน และการซื้อโคเข้า
ขุน (ซากโค) เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับสมาชิก

- แนะนำ ส่งเสริมการเลี้ยงโคแม่พันธุ์(โคต้นน้ำ) เพื่อลดต้นทุนการซื้อโคเข้าขุน(ซากโค)

- แนะนำ ส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมจากการปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น การปลูกหญ้า

เนเปียร์ หญ้าแพงโกล่า

- ติดตาม ประเมินผล จัดเก็บข้อมูลการเลี้ยงโคขุนของสมาชิก เพื่อนำมาปรับปรุง

พัฒนาการเลี้ยงโคขุน

- สรุปผล นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน

บทที่ 2

การดำเนินการ

นิคมสหกรณ์ท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ได้เข้าให้คำแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน เพื่อแก้ไขปัญหาการเลี้ยงโคขุนของสมาชิกกลุ่ม โดยให้สหกรณ์เป็นองค์กรสนับสนุน ช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในการเลี้ยงโคขุน ตามโครงการ “นิคมสหกรณ์ท่ามายโมเดล โคขุนสร้างชีวิต ด้วยวิถีสหกรณ์ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ซึ่งกำหนดแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีระยะเวลาดำเนินการ 5 ปีแรก (พ.ศ.2560 ถึง 2564) ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) เก็บข้อมูลรายละเอียดสมาชิก ความต้องการของสมาชิก และปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการการเลี้ยงโคขุน โดยได้จัดประชุมกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน เพื่อทราบถึงปัญหาที่แท้จริง ความต้องการของสมาชิก ดำเนินการสำรวจ จัดเก็บข้อมูล เกี่ยวกับราคาโคเข้าขุน ราคาอาหารโคขุน และราคาวัตถุดิบที่จะนำมาผสมอาหารโคขุน เป็นต้น

(2) เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นิคมท่ามาย จำกัด นำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการจัดเก็บ และสำรวจข้อมูลของสมาชิกกลุ่ม ร่วมกันวางแผนการส่งเสริม การแก้ไขปัญหา และขับเคลื่อนการบริหารจัดการกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน

(3) ดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อน ได้แก่

- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้ความรู้แก่สมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ
- นำสหกรณ์และสมาชิกกลุ่ม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับองค์กรที่ประสบผลสำเร็จในการเลี้ยงโคขุน

- แนะนำ ส่งเสริมให้สหกรณ์เป็นผู้จัดหาปัจจัยการผลิตด้านอาหารโคขุน และการซื้อโคเข้าขุน (ซากโค) เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับสมาชิก

- แนะนำ ส่งเสริมการเลี้ยงโคแม่พันธุ์(โคต้นน้ำ) เพื่อลดต้นทุนการซื้อโคเข้าขุน(ซากโค)

- แนะนำ ส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมจากการปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น การปลูกหญ้าเนเปียร์ หญ้าแพงโกล่า

- ติดตาม ประเมินผล จัดเก็บข้อมูลการเลี้ยงโคขุนของสมาชิก เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการเลี้ยงโคขุน

- สรุปผล นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน

2.1 การวิเคราะห์ปัญหา

นิคมสหกรณ์ท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลรายละเอียดสมาชิก ความต้องการ และปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการการเลี้ยงโคขุนของสมาชิกกลุ่ม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีที่มาและต้นเหตุของปัญหา ดังนี้

(1) สมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน กู้เงินทุนจากสหกรณ์เพื่อนำไปลงทุนเลี้ยงโคขุนจำนวนมาก (ระยะเวลาเลี้ยง 4 - 5 เดือนต่อรุ่น) เลี้ยงกันตามประสบการณ์ของตนเอง ต่างคนต่างเลี้ยง ต่างคนต่างจัดหาพันธุ์โคเข้าขุน (ซากโค) และต่างคนต่างซื้ออาหารโคขุน โดยซื้อจากพ่อค้า ร้านค้าในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งมีราคาแพง สมาชิกต้องแบกรับภาระต้นทุนการผลิต เงินทุนไม่เพียงพอ ทำให้ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนดสัญญา ก่อให้เกิดปัญหานี้ค้างชำระ

(2) การขายโคขุนไม่มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน สมาชิกจะขายให้แก่พ่อค้าในท้องถิ่นที่เป็นตัวแทนของพ่อค้าเวียดนามที่เข้ามารับซื้อ บางช่วงมีการเลี้ยงโคขุนจำนวนมาก ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก พ่อค้าจะกดราคาซื้อ โดยให้ราคาต่ำกว่าราคาตลาด เกษตรกรสมาชิกไม่มีโอกาสต่อรองด้านราคา สมาชิกจำเป็นต้องขายเพื่อนำเงินไปชำระหนี้สหกรณ์ตามสัญญา

(3) เกิดโรคระบาดของโคในพื้นที่ สมาชิกได้รับผลกระทบจากโคเจ็บป่วย ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นในการบริโภคเนื้อโค ทำให้ราคาซื้อโคลดลง

(4) ขาดการติดตาม ดูแลเอาใจใส่จากสหกรณ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นเหมือนแหล่งทุน บทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์มีน้อย หากไม่เร่งดำเนินการแก้ไขช่วยเหลือสมาชิก ปัญหาจะส่งผลกระทบต่อตรงกับกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนและสหกรณ์ในระดับพื้นที่ สมาชิกมีหนี้สินเพิ่มขึ้นทุกปี และจะส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ในภาพรวมทุกมิติ

2.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา

นิคมสหกรณ์ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีกรอบภารกิจแนะนำ ส่งเสริม พัฒนาองค์กรให้เป็นที่พึ่งของเกษตรกรสมาชิก จึงได้เข้าแนะนำ ส่งเสริม สหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด กำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ของกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน สรุปได้ดังนี้

(1) กำหนดแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการ 5 ปีแรก (พ.ศ.2560 - 2564)

- ในปีพ.ศ.2560 ดำเนินการลดต้นทุนการเลี้ยงโคขุน โดยขับเคลื่อนให้สหกรณ์ผสมอาหารโคขุนที่มีคุณภาพ ราคายุติธรรม จำหน่ายให้สมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน ซึ่งสหกรณ์ได้จัดทำโครงการ “ลดต้นทุนการผลิตของสมาชิก ผ่าน สหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด (De - In - Possible by Co - op)” มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการผสมอาหารโคขุนเข้ารับการอบรมภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีการควบคุมการผลิตอาหารให้มีคุณภาพ มีโปรตีนไม่น้อยกว่า 16% มีการตรวจสอบคุณภาพอาหารโคขุนด้วยการส่งสุ่มตรวจที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เพชรบุรี ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานเป็นรายเดือนและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอยู่เสมอ ในการจำหน่ายจะมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สมาชิกมาซื้ออาหารโคขุนของสหกรณ์ผ่านที่ประชุมกลุ่ม และผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงคุณภาพอาหาร ราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด รวมถึงการบอกต่อของสมาชิกที่ใช้อาหารโคขุนแล้วพบว่ามีความดี (ใช้ดีบอกต่อ)

- ตั้งแต่ พ.ศ.2561 - 2563 ส่งเสริมให้สมาชิกเลี้ยงโคขุนแบบคอกรวม ตามความสมัครใจเพื่อผลิตโคขุนตามความต้องการของตลาดผู้บริโภค (ตลาดพรีเมียม) และตลาดต่างประเทศ

- สร้างคอกกักกันสัตว์ที่ได้มาตรฐานของกรมปศุสัตว์

- สหกรณ์จัดหาพันธุ์โคขุนที่สมาชิกต้องการเพื่อให้สมาชิกซื้อโคเข้าขุนผ่านสหกรณ์

- ในปี 2564 เป็นต้นไป ส่งเสริมให้สมาชิกเลี้ยงโคแม่พันธุ์เพื่อปรับปรุงสายพันธุ์ และลดต้นทุนด้านการซื้อโคเข้าขุน (ซากโค)

2.3 การดำเนินการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

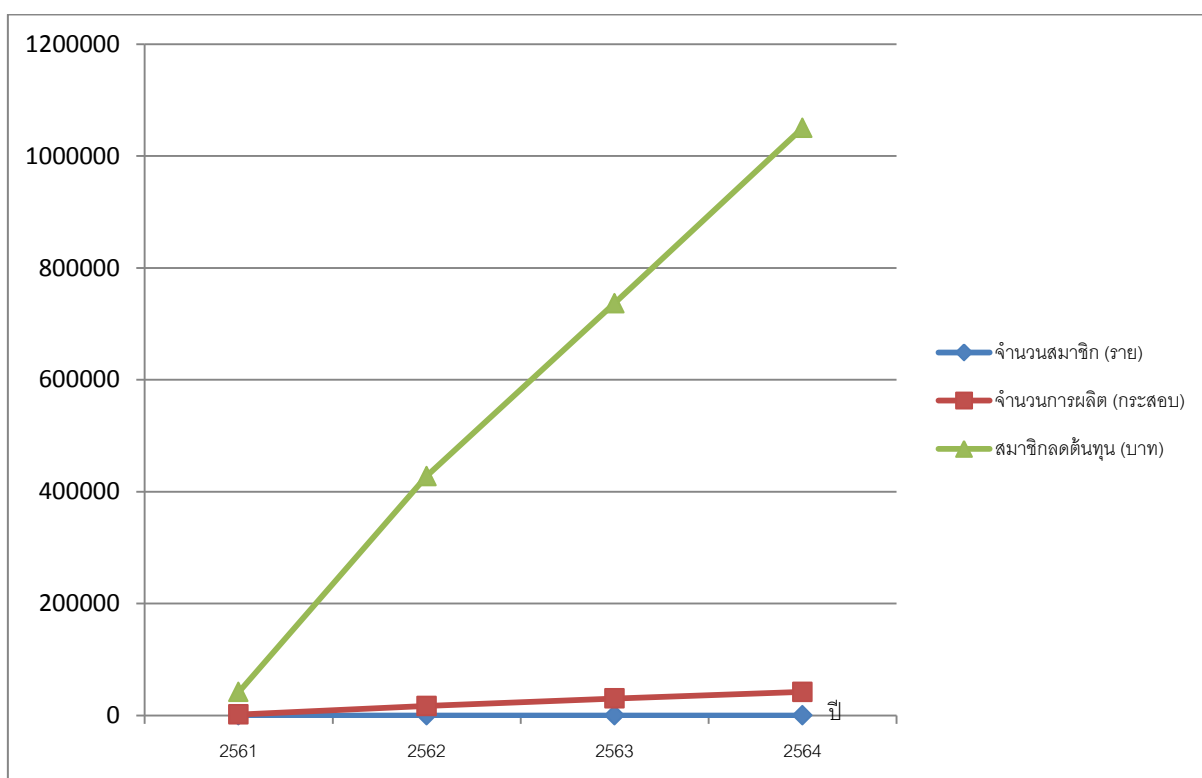
นิคมสหกรณ์ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการส่งเสริม แนะนำ การขับเคลื่อนการบริหารจัดการกลุ่ม ตามแผนพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งด้านเงินทุน องค์ความรู้ การลดต้นทุนการเลี้ยงโคขุน กาจัดหาและพัฒนาพันธุ์โคขุน และการตลาด โดยใช้ระบบสหกรณ์ รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายสหกรณ์กับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ดังนี้

1. แนะนำ ส่งเสริม ให้สหกรณ์แก้ไขระเบียบว่าด้วยว่าด้วยการส่งเสริมอาชีพกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ พ.ศ. 2556 โดยการขยายวงเงินกู้จากเดิม 300,000.-บาท เป็น 500,000.-บาท เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกในการใช้ลงทุนเลี้ยงโคขุน
2. ให้มีการประสานเชื่อมโยงธุรกิจกับสหกรณ์เครือข่าย ด้านวัตถุดิบอาหารสัตว์เพื่อให้ได้ของดี มีคุณภาพ ในราคายุติธรรม เช่น มันสำปะหลัง เชื่อมโยงกับสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด
3. การบูรณาการประสานงานร่วมกันทั้งภาครัฐ - เอกชน เพื่อจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก ในด้านการดูแลเลี้ยงดูโคขุนตามหลักวิชาการ และด้านการตลาด ดังนี้
 - ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เพชรบุรี ให้การอบรมคณะกรรมการ/สมาชิก/ฝ่ายจัดการด้านฟีดอาหารสัตว์และการผสมอาหารสัตว์ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
 - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพชรบุรี โดยปศุสัตว์อำเภอทำอย่างไรให้ความรู้และการดูแลรักษาโรคระบาดสัตว์ การฉีดวัคซีนป้องกันโรค
 - ด้านกักกันสัตว์เพชรบุรี ร่วมตรวจ แนะนำการสร้างและบริหารจัดการด้านโรงเรือน คอกกักกันสัตว์
 - ลุงเชาว์ฟาร์ม ให้ความรู้ด้านการเลี้ยงแบบคุณภาพรวมถึงการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบที่ใช้ผสมอาหารสัตว์ให้มีคุณภาพ เพิ่มอัตราการแลกเนื้อที่ดี
 - พรีเมียมปีฟ ประกอบปีฟ ร่วมวางแผนการผลิตโคขุนพรีเมียมตามความต้องการของตลาดผู้บริโภค
 - กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้สนับสนุนสหกรณ์ในการจัดซื้อเครื่องผสมอาหารสัตว์ขนาดกำลังการผลิต 2 ตัน/ครั้ง จำนวน 1 เครื่อง และรถโพล์คลิฟท์เพื่อใช้ในธุรกิจผสมอาหารสัตว์ จำนวน 1 คัน
4. สหกรณ์ดำเนินการจัดทำคอกโคขุนแบบเลี้ยงรวม เพื่อให้สมาชิกที่มีความสนใจ เข้ามาเลี้ยงโคขุนแบบคอกรวมในโรงเรือนของสหกรณ์ พร้อมทั้งมีการทดสอบคุณภาพอาหาร อัตราการแลกเนื้อ และปรับเปลี่ยนโคขุนจากพันธุ์บราห์มันเป็นพันธุ์ชาโลเล่ เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดผู้บริโภค (ตลาดพรีเมียม)
5. ดำเนินการสร้างคอกกักกันสัตว์ที่ได้มาตรฐานของกรมปศุสัตว์ โดยมีด้านกักกันสัตว์เพชรบุรีร่วมตรวจ แนะนำ การสร้างและบริหารจัดการด้านโรงเรือน คอกกักกันสัตว์
6. ปี พ.ศ. 2564 สหกรณ์จัดหาพันธุ์โคขุนที่สมาชิกต้องการเพื่อให้สมาชิกซื้อโคเข้าขุนผ่านสหกรณ์ พร้อมทั้งได้ส่งเสริมให้สมาชิกเลี้ยงโคแม่พันธุ์เพื่อลดต้นทุนด้านการซื้อโคเข้าขุน (ซากโค) ให้มีการปรับปรุงสายพันธุ์โคที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เจริญเติบโตรวดเร็ว และตรงตามความต้องการของตลาดผู้บริโภคเนื้อโค
7. ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกหญ้าเนเปียร์ หญ้าแพงโกล่า ที่ใช้เป็นอาหารในการเลี้ยงโคขุนร่วมกับอาหารข้น ลดต้นทุนในการเลี้ยงโคของสมาชิกกลุ่ม และจำหน่ายหญ้าเป็นรายได้เพิ่ม
8. ติดตามผลการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยให้สหกรณ์นำผลการดำเนินงานโครงการเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือนเพื่อรับทราบความก้าวหน้า และปัญหาอุปสรรค พร้อมร่วมกันหาแนวทางแก้ไข โดยมีผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้
 - จากผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน 5 ปี พบว่า โครงการลดต้นทุนการผลิตของสมาชิก ผ่าน สหกรณ์นิคมทำนอง จำกัด (De - In - Possible by Co - op) ประสบความสำเร็จ ดังเห็นจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิกที่เลี้ยงโคขุน รวมถึงปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้นทุกปี

ปี	จำนวนสมาชิก (ราย)	จำนวนการผลิต (กระสอบ)	สมาชิกลดต้นทุน (บาท)	หมายเหตุ
2561	52	1,678	41,950	
2562	97	17,108	427,700	
2563	108	30,551	736,775	
2564	142	42,010	1,050,250	

ตารางเปรียบเทียบจำนวนสมาชิก ยอดจำหน่ายอาหารโคขุนของสหกรณ์ และต้นทุนการผลิตที่ลดลงของสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน

จำนวน

ภาพ กราฟเปรียบเทียบจำนวนสมาชิก จำนวนการผลิต และต้นทุนที่ลดลง ปี 2561 -2564

- สมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนสั่งซื้ออาหารโคขุนจากสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2561 - 2564 และมีวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนในพื้นที่มาใช้บริการสั่งซื้ออาหารโคขุน จำนวน 4 วิสาหกิจชุมชน ส่งผลให้สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจแปรรูปเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.2561 - 2564 รายละเอียด ดังนี้

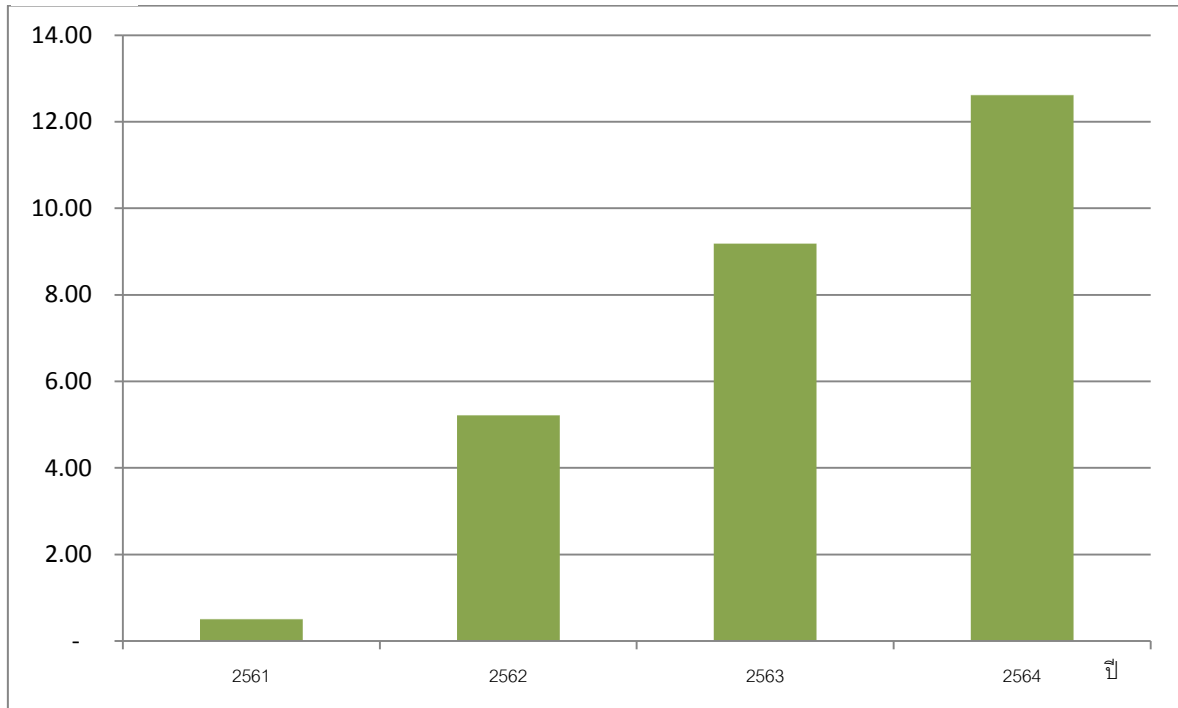
ปี 2561 ปริมาณธุรกิจแปรรูป 503,501.-บาท

ปี 2562 ปริมาณธุรกิจแปรรูป 5,217,060.-บาท

ปี 2563 ปริมาณธุรกิจแปรรูป 9,179,860.-บาท

ปี 2564 ปริมาณธุรกิจแปรรูป 12,613,220.-บาท

ล้านบาท

ภาพ แผนภูมิเปรียบเทียบปริมาณธุรกิจแปรรูป ปี 2561 -2564

บทที่ 3

ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

ผลจากการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการ “นิคมสหกรณ์ท่ายางโมเดล โคขุนสร้างชีวิต ด้วยวิถีสหกรณ์ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ส่งผลต่อสหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด กลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน และประชาชนทั่วไป สรุปได้ดังนี้

ด้านสหกรณ์

- ตั้งแต่ปี พ.ศ.2561 - 2564 สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจแปรรูปเพิ่ม จำนวนเงิน 27,513,641.-บาท
- สหกรณ์ผลิตอาหารโคขุนที่มีคุณภาพตามความต้องการของสมาชิก สามารถลดต้นทุนอาหารได้กระสอบละ 25.-บาท คิดเป็นร้อยละ 13 ของราคาตามท้องตลาด
- สหกรณ์มีผลการดำเนินงาน มีกำไรเพิ่มขึ้นในธุรกิจแปรรูปจากเดิม ร้อยละ 30
- การมีส่วนร่วมของสมาชิกในธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจแปรรูปเพิ่มขึ้น
- สหกรณ์ได้รับรองมาตรฐานเป็นสถานกักกันสัตว์เอกชนจากกรมปศุสัตว์ เพื่อเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าไปในเขตปลอดโรคระบาด
- สหกรณ์เป็นต้นแบบการเลี้ยงโคขุนปลอดสารเร่งเนื้อแดง (ตลาดพรีเมียม) โดยใช้การตลาดนำการผลิต
- สหกรณ์สามารถแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนให้ลดลง และสมาชิกสหกรณ์ที่มีหนี้ได้เข้ามาเป็นแรงงานในกระบวนการผลิต ทำให้มีรายได้มาชำระหนี้สหกรณ์ได้ตามกำหนดสัญญา

ด้านสมาชิก

- สมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน ลดต้นทุนการผลิตด้านอาหารโคขุน จำนวน 142 ราย จำนวน 91,347 กระสอบ (กระสอบละ 25.-บาท) จำนวนเงิน 2,283,675.-บาท เฉลี่ยรายละ 16,082.-บาทต่อปี
- สมาชิกเลี้ยงโคแม่พันธุ์(โคต้นน้ำ) มีรายได้เฉลี่ยเป็นจำนวนเงิน 20,000.-บาท/ตัว คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากเป็นลูกโคขุนที่ได้จากการเลี้ยงแม่พันธุ์
- สมาชิกที่ปลูกหญ้าเนเปีย หญ้าแพงโกล่า เพื่อใช้ในการเลี้ยงโคขุน สามารถลดต้นทุนการเลี้ยงโค และมีรายได้เพิ่มจากการขายหญ้าให้สมาชิกผู้เลี้ยงโคขุน
- สมาชิกที่มาร่วมทำธุรกิจแปรรูปได้รับเงินเฉลี่ยคืนกระสอบละ 2 บาท จำนวนเงิน 182,694.-บาทต่อปี เฉลี่ยรายละ 1,287.-บาท

ด้านประชาชน

- เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้แก่เกษตรกรในชุมชน โดยสหกรณ์จ้างแรงงาน จำนวน 3 คน จ่ายค่าแรงจากการผสมอาหารโคขุน ต้นละ 150.-บาท เช่น ในปี พ.ศ.2564 ผสมอาหารโคขุน จำนวน 1,860 ต้นๆ ละ 150.-บาท จำนวนเงิน 252,000.-บาท มีรายได้คนละ 84,000.-บาท ต่อปี
- มีการขยายผลการเลี้ยงโคขุนในพื้นที่นิคมสหกรณ์ท่ายาง และพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป

บทที่ 4

การขยายผล ต่อยอด พัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน

มีการถอดบทเรียนเพื่อนำผลงานไปถ่ายทอดความรู้และประยุกต์ใช้กับหน่วยงานทั้งภายในสังกัด และหน่วยงานภายนอก รวมถึงมีการวางแผนในการขยายผลงานไปยังหน่วยงานหรือพื้นที่อื่นๆ โดยมีการจัดทำแผนในการต่อยอด/ขยายผลงานในอนาคต ดังนี้

1. สหกรณ์จัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงโคแม่พันธุ์ เพื่อแก้ไขปัญหาราคาโคเข้าขุน (ซากโค) ที่มีราคาค่อนข้างสูง โดยปรับปรุงสายพันธุ์ให้ตรงกับตลาดผู้บริโภค
2. ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกหญ้าเนเปียร์ , แพงโกล่า เพื่อใช้เลี้ยงโคขุนและขายให้สมาชิก
3. ส่งเสริมสมาชิกเลี้ยงโคปลอดสารเร่งเนื้อแดงแบบคอกรวม
4. มีการเชื่อมโยงตลาดกับภาคเอกชน และจัดทำ MOU เพื่อมีตลาดรองรับที่แน่นอน
5. สหกรณ์จะจ่ายสวัสดิการเงินบำนาญรายเดือนให้กับสมาชิกเดือนละ 500.-บาท โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

- สมาชิกมีอายุตั้งแต่ 71 ปี
- สหกรณ์เริ่มจ่ายสวัสดิการปี พ.ศ.2571
- สมาชิกมีทุนเรือนหุ้นตั้งแต่ 100,000.-บาท

6. มีการส่งเสริมให้เกิดการประสานงาน สร้างความสัมพันธ์ในเครือข่ายสหกรณ์พื้นที่ใกล้เคียงในเรื่องของการเชื่อมโยงด้านวัตถุดิบ รวบรวม และการจำหน่ายอาหารโคขุน ส่งเสริมให้สมาชิกและเกษตรกรปลูกพืชที่เป็นปัจจัยในการผลิตอาหารสัตว์ โดยสหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด เป็นตลาดในการรับซื้อ นอกจากนี้จะลดต้นทุนเรื่องของการขนส่งวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์แล้ว ยังทำให้เกษตรกรในพื้นที่มีตลาดในการขายสินค้าทางการเกษตรของตนโดยอาศัยหลักการตลาดนำการผลิต และเพื่อให้สร้างความยั่งยืนในอนาคตสามารถส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาอาหารสัตว์ให้เหมาะสมสำหรับโคขุนที่หลากหลาย ต่อยอดเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคต้นน้ำ (โคแม่พันธุ์) ขยายตลาดในการผลิต และสร้างอาชีพใหม่ๆ ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ได้อีกด้วย สร้างการเลี้ยงโคที่ครบวงจร ภายในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้ยังสามารถนำองค์ความรู้และผลสำเร็จดังกล่าวเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร สมาชิก และประชาชนทั่วไป

ภาพที่ 1 แผนผังการดำเนินโครงการโครงการลดต้นทุนการผลิตของสมาชิก ผ่าน สหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด (De - In - Possible by Co - op)

ภาพที่ 2 แผนผังการดำเนินโครงการโครงการลดต้นทุนการผลิตของสมาชิก ผ่าน สหกรณ์นิคมท่ายาง จำกัด (De - In - Possible by Co - op)